

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาการลดน้อยลงของทรัพยากรชีวภาพเป็นปัญหาสำคัญในระดับนานาชาติที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข เพราะปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากมนุษย์ ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมทำให้มีการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น หากประเทศต่างๆ ไม่ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ ย่อมทำให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและการสูญเสียทรัพยากรชีวภาพ จากผลกระทบดังกล่าวส่งผลให้นานาชาติรวมทั้งประเทศไทยเริ่มตระหนักถึงปัญหา ดังจะเห็นได้จากการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมโลก เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2515 ณ กรุงสต็อกโฮล์ม (Stockholm) ประเทศสวีเดน ที่ประชุมได้พิจารณาถึงวิถีทางที่จะส่งเสริมและจัดหาแนวทางสำหรับรัฐบาลและองค์การระหว่างประเทศเพื่อจะป้องกันและปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ โดยหามาตรการลดหย่อนและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมจากการที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลายลง โดยที่ประชุมได้ยอมรับหลักการ 26 ข้อ และยอมรับ "แผนปฏิบัติการสำหรับสิ่งแวดล้อมของมนุษย์" และในปีเดียวกันได้มีการจัดตั้งโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme-UNEP) เป็นโครงการที่ช่วยผลักดันให้หลายประเทศจัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลสิ่งแวดล้อมขึ้นรวมทั้งประเทศไทยด้วย โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในปี พ.ศ. 2518 และได้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535¹

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2531 โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ (Ad Hoc Working Group of Experts on Biological Diversity) โดยมอบหมายให้พิจารณาปัญหาในระดับโลกที่เกี่ยวกับการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ต่อมาในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2532 โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นอีกชุดหนึ่ง คือคณะทำงานเฉพาะกิจว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการและกฎหมาย (Ad Hoc Working Group of Technical and Legal Experts) เพื่อจัดทำ

¹ ฆนภัทร วินยวัฒน์, คำอธิบายเบื้องต้นอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ 2539, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไพบูลย์การพิมพ์, 2539), น. 1.

เครื่องมีระดับชาติที่มีผลผูกพันตามกฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ประชุมโดยคณะทำงานได้ประชุม 3 ครั้ง จนกระทั่งในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2534 คณะทำงานดังกล่าวได้ถูกปรับเปลี่ยนไปเป็นคณะกรรมการเจรจาระหว่างรัฐบาลว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Intergovernmental Negotiating Committee on the Convention on Biological Diversity-INC-CBD) คณะกรรมการชุดใหม่นี้ได้ประชุมกัน 7 ครั้ง เพื่อยกร่างอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพให้ทันกับการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development-UNCED) ที่จะมีขึ้นในวันที่ 3-14 มิถุนายน พ.ศ. 2535²

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2535 ที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (UNCED) ซึ่งมีผู้แทนจาก 178 ประเทศ เข้าร่วมประชุม ที่ประชุมได้ลงนามรับรองอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน การประชุมครั้งนี้มีรัฐที่ได้ลงนามรับรองอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 157 ประเทศ จากนั้นอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้เปิดให้ลงนามจนถึงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2536 ซึ่งมีรัฐต่างๆ ลงนามเพิ่มขึ้นเป็น 167 ประเทศ รวมถึง สหภาพยุโรปด้วย

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 (Convention on Biological Diversity, 1992) มีผลบังคับ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2536 โดยถึงปี พ.ศ. 2548 มีประเทศที่ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ จำนวน 188 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาดังกล่าว เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2535 และให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2546 มีผลทำให้ประเทศไทยเป็นภาคีลำดับที่ 188 โดยจะมีผล 90 วัน นับแต่วันยื่นสัตยาบันสาร คือ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2547 ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อบทในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ³

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ให้คำนิยามคำว่า "ความหลากหลายทางชีวภาพ" หมายความว่า "ความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตจากทุกแหล่งอันประกอบด้วยระบบนิเวศ

² สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ:คิดในระดับโลก และทำในระดับประเทศ, (กรุงเทพฯ, 2539), น. 3.

³<<http://www.biodiv.org/world/parties.asp>>

บนบก ระบบนิเวศทางทะเล ระบบนิเวศทางน้ำอื่นๆ ตลอดจนความซับซ้อนทางนิเวศของระบบนั้น รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ ระหว่างชนิดพันธุ์ และความหลากหลายของระบบนิเวศ⁴

ดังนั้น ความหลากหลายทางชีวภาพจึงเป็นความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตทุกรูปแบบ ทุกระดับและทุกลักษณะ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ⁵

1. ความหลากหลายทางพันธุกรรม (genetic diversity) หมายถึง ความหลากหลายจากความแตกต่างของยีนส์ในสิ่งมีชีวิตแต่ละประเภท

2. ความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ (species diversity) หมายถึง ความหลากหลายจากความแตกต่างของชนิดพันธุ์ที่มีอยู่ในโลก

3. ความหลากหลายของระบบนิเวศ (ecological diversity) หมายถึง ความหลากหลายจากความแตกต่างของระบบนิเวศแต่ละระบบ

นอกจากนี้ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพมีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ การใช้ประโยชน์จากองค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพ⁶

การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพสามารถจำแนกได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาฯ เหนือส่วนประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ (components of biological diversity) อนุสัญญาฯ จะมีผลใช้บังคับเหนือส่วนประกอบความหลากหลายทางชีวภาพที่อยู่ภายในเขตอำนาจแห่งชาติ (national jurisdiction) และอนุสัญญาฯ จะมีผลใช้บังคับเหนือกระบวนการและกิจกรรม (processes and activities) เกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพที่ดำเนินการภายใต้เขตอำนาจรัฐ หรือการควบคุมของรัฐ แต่เกิดผลต่อความหลากหลาย

⁴ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 มาตรา 2.

"ความหลากหลายทางชีวภาพ" หมายถึง การมีความผิดแผกแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตจากทุกแหล่งรวมถึง, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, ระบบนิเวศทางบก, ทางทะเลและทางน้ำอื่นๆ และการประกอบรวมทางนิเวศ ซึ่งสิ่งมีชีวิตเป็นส่วนหนึ่งในนั้นด้วยในการนี้รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์, ระหว่างชนิดพันธุ์และของระบบนิเวศ

⁵ ชนภัทร วินยวัฒน์, อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 1, น.11.

⁶ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 มาตรา 1.

ทางชีวภาพภายในเขตอำนาจแห่งชาติของรัฐ(national jurisdiction) หรือบริเวณที่อยู่ถัดจากเขตอำนาจแห่งชาติ (areas beyond the limits of national jurisdiction)⁷

ดังนั้น ขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 จึงใช้บังคับในบริเวณที่รัฐมีเขตอำนาจแห่งชาติ (national jurisdiction) หมายถึง บริเวณ พื้นที่ที่เป็นแผ่นดิน (territory) น่านน้ำภายใน (internal water) ทะเลอาณาเขต (territorial sea) ห้วงอากาศเหนือบริเวณดังกล่าว พื้นดินท้องทะเล (sea-bed) และดินใต้ผิวดิน (subsoil) ของทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (exclusive economic zone) และไหล่ทวีป (continental shelf) ซึ่งรัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการสำรวจ (exploration) การแสวงหาประโยชน์ (exploitation) การอนุรักษ์ (conservation) และการจัดการ (management) ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตในบริเวณดังกล่าว ตลอดจนพื้นที่ที่อยู่ถัดจากบริเวณที่รัฐมีเขตอำนาจแห่งชาติ (areas beyond the limits of national jurisdiction) กรณีที่การดำเนินกระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมของรัฐเกิดผลในบริเวณดังกล่าว ซึ่งบริเวณพื้นที่ที่อยู่ถัดจากบริเวณที่รัฐมีเขตอำนาจแห่งชาตินี้ คือ บริเวณทะเลหลวง (high seas) และบริเวณพื้นที่ (the Area) รัฐไม่สามารถอ้างสิทธิอธิปไตยในบริเวณดังกล่าวได้ แต่รัฐต่างๆ สามารถแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในบริเวณดังกล่าวได้ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

สำหรับประเทศไทยได้มีการประกาศพระบรมราชโองการกำหนดเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทยอยู่ถัดออกไปและติดกับทะเลอาณาเขต เป็นระยะ 200 ไมล์ทะเล โดยวัดจากเส้นฐานที่ใช้สำหรับวัดความกว้างของทะเลอาณาเขต ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 หลังจากนั้นจึงมีการประกาศพระบรมราชโองการเรื่องเขตเศรษฐกิจจำเพาะราชอาณาจักรไทยด้านอ่าวไทย ส่วนที่ประชิดกับเขตเศรษฐกิจจำเพาะของมาเลเซีย ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 และประกาศพระบรมราชโองการเรื่องเขตเศรษฐกิจจำเพาะของราชอาณาจักรไทยด้านทะเลอันดามัน ลงวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2531

การประกาศเขตเศรษฐกิจของไทยดังกล่าวเป็นการรับรองสิทธิของไทยในฐานะรัฐชายฝั่งในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ประเทศไทยจึงมีสิทธิอธิปไตย (sovereign rights) ซึ่งเป็นสิทธิจำเพาะของรัฐชายฝั่งแต่ผู้เดียว (exclusive rights) ที่มีสิทธิในการสำรวจ แสวงหาประโยชน์

⁷ เพิ่งอ้าง, มาตรา 4.

อนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตบนพื้นดินใต้ท้องทะเลและใต้พื้นดิน
ท้องทะเล ตลอดจนห้วงน้ำเหนือขึ้นไปในบริเวณดังกล่าว นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีสิทธิอธิปไตย
ในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจกรรมอื่นใด เพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตน^๖

ทั้งนี้ การที่รัฐจะใช้สิทธิอธิปไตย ในการแสวงหาอนุรักษ์หรือใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรชีวภาพในบริเวณดังกล่าว รัฐต้องบัญญัติกฎหมายขึ้นเพื่อรับรองและบังคับการตามสิทธิ
ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และอนุสัญญาว่าด้วย
ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 รัฐจึงสามารถใช้สิทธิอธิปไตยบริเวณดังกล่าวได้สมบูรณ์

เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ.
1992 แล้ว จึงควรต้องพิจารณากฎหมายภายในของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้
ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพว่ามีขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับกฎหมายเพียงใด ครอบคลุมถึง
บริเวณพื้นที่ที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยทางทะเลหรือไม่ เพื่อให้ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย
สอดคล้องกับขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับของอนุสัญญาฯ ต่อไป

1. ความสำคัญของปัญหา

จากการตรวจสอบกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพ ปรากฏ
แต่เพียงกฎหมายสองฉบับเท่านั้น ที่มีผลใช้บังคับในบริเวณที่รัฐมีสิทธิอธิปไตยได้ คือ
พระราชบัญญัติว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตประมงไทย พ.ศ. 2482 ซึ่งมีสาระสำคัญในการ
ควบคุมการจับสัตว์น้ำ โดยกำหนดเขตการประมงไทยให้หมายความถึง เขตน่านน้ำไทยหรือ
น่านน้ำอื่นใด ซึ่งประเทศไทยใช้อ้อยหรือมีสิทธิที่จะใช้ต่อไปในการจับสัตว์น้ำโดยที่น่านน้ำเหล่านั้น
ปรากฏโดยทั่วไปว่ามีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่น หรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมาย
ระหว่างประเทศ หรือตามสนธิสัญญาหรือด้วยประการใดๆ กฎหมายฉบับต่อมาคือ
พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490 มีสาระสำคัญในการกำหนดมาตรการในการอนุรักษ์สัตว์
น้ำ โดยเฉพาะสัตว์ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจโดยมีการวางมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาการลักลอบ
จับสัตว์น้ำ และการลดน้อยถอยลงของประชากรสัตว์น้ำโดยเฉพาะจำพวกที่มีความสำคัญทาง

^๖ จาตุรนต์ ธีระวัฒน์, อาณาเขตทางทะเลของประเทศไทย ปัญหากฎหมายในทาง
ปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมระหว่างประเทศ, พิมพ์ครั้งที่ 2
(กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), น.49.

เศรษฐกิจ โดยกำหนดนิยามของคำว่า "ที่จับสัตว์น้ำ" หมายความรวมถึง น่านน้ำไทยหรือน่านน้ำอื่นใดซึ่งประเทศไทยใช้หรือมีสิทธิที่จะใช้ต่อไปในการทำการประมง โดยที่น่านน้ำเหล่านั้นปรากฏโดยทั่วไปว่ามีขอบเขตตามกฎหมายท้องถิ่นหรือธรรมเนียมประเพณี หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือตามสนธิสัญญา หรือด้วยประการใดๆ

เมื่อพิจารณาขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับกฎหมายทั้งสองฉบับข้างต้นแล้ว เห็นได้ว่าประเทศไทยสามารถใช้บังคับกฎหมายดังกล่าวในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วยเนื่องจากเป็นน่านน้ำที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยในการจับสัตว์น้ำตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม นิยามคำว่า "เขตการประมง" และ "ที่จับสัตว์น้ำ" ตามกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวมีความหมายกว้างเกินไปทำให้ขาดความชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถกำหนดขอบเขตการประมงไทยที่ชัดเจนแน่นอนได้ ประกอบกับเหตุผลการตรากฎหมายทั้งสองฉบับมุ่งที่จะกำหนดสิทธิของบุคคลในการทำประมง กำหนดพื้นที่การทำประมง และมาตรการอนุรักษ์สัตว์น้ำ เท่านั้น มิได้ครอบคลุมถึงส่วนประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ และกระบวนการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์หรือการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพในบริเวณที่รัฐมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรชีวภาพได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อควบคุมมิให้การดำเนินกระบวนการหรือกิจกรรมในเขตอำนาจรัฐหรือการควบคุมแต่เกิดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐอื่นหรือบริเวณที่อยู่นอกเขตอำนาจแห่งชาติของรัฐ

การศึกษาเรื่องขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 จึงเป็นประเด็นสำคัญในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบขอบเขตพื้นที่การใช้สิทธิและหน้าที่ตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และศึกษาวิเคราะห์กฎหมายไทยที่เกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพว่ามีขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับกฎหมายครอบคลุมถึงพื้นที่การใช้บังคับตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพหรือไม่ เพียงใด เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. ศึกษา วิเคราะห์ขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992
2. ศึกษา วิเคราะห์การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 ของส่วนประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ (components of biological diversity)

และกระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพ (processes and activities) ตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

3. ศึกษา วิเคราะห์ขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพว่าสอดคล้องกับขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 หรือไม่ เพียงใด และควรจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

3. วิธีการศึกษาวิจัย

1. ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความภาษาไทยและบทความภาษาต่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเขตอำนาจของรัฐ เขตอำนาจอธิปไตยแห่งชาติ และบริเวณที่อยู่นอกเหนือเขตอำนาจอธิปไตยแห่งชาติ สิทธิของรัฐบริเวณดังกล่าวและขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992

2. ศึกษากฎหมายของไทยเกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพว่ามีขอบเขตการใช้บังคับสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 หรือไม่ เพียงใด หากกฎหมายของประเทศไทยยังมีขอบเขตการพื้นที่การใช้บังคับไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 ควรจะมีแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอย่างไร

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992

2. เพื่อให้ทราบลักษณะขององค์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพ และกระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

3. เพื่อให้เข้าใจถึงขอบเขตพื้นที่การใช้บังคับกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

4. เพื่อให้ทราบว่าเมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 แล้ว กฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันมีขอบเขตการใช้บังคับครอบคลุมถึงขอบเขตพื้นที่

การใช้บังคับตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 1992 หรือไม่
เพื่อที่ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการใช้บังคับกฎหมายเหนือทรัพยากรชีวภาพ